

býti tím spíše dovoleno ohledně pozemkových služebností, vlastnické právo vydražitelovo omezujících. Musí-li býti dle § 146. č. 3. ex. ř. ve dražebních podmínkách uvedeny služebnosti a jiná břemena, jež má vydražitel převzít bez započtení na nejvyšší podání, není ještě tímto formálně-právním předpisem upraven hmotně-právní poměr, ježto nabytí vlastnictví přiklepem jest odvozené. Konečně se dotýká oboru služebností též § 150., odst. 1. ex. ř. Tento předpis má však, jak tomu nasvědčuje způsob vyjádření se, — mluví o »přednosti«, »pořadí«, »předchází«, »následuje«, »priorita« —, zřejmě toliko vtělená práva na zřeteli. Dle toho dospěje se k výsledku, že exekuční řád postrádá vůbec speciálního, sem spadajícího ustanovení ve příčině nevtělených služebností. Dle hořejších vývodů platí tedy ustanovení obč. zák., zvláště §u 1500., dle nichž je n vůči tomu, kdo jednal v důvěře ve veřejné knihy a ani jinak nenabyl vědomosti o existenci vydrženého práva, aneb při vynaložení náležité pozornosti nemohl se o ní dovědět (§§ 468., 527., 1443. obč. zák.), jest námitka vydržení bezúčinnou. Jen kdo jednal v dobré víře, nemusí si dáti líbiti vydržené, nevtělené služebnosti. Použití tohoto ustanovení na případ dražby musí pouze z důvodu, že právní stav neknihovně oprávněného, — nepřihlížeje k případům, speciálními zákony upraveným, — nemůže býti příznivější nežli právní posice knihovně oprávněného, doznati omezení v analogickém, z tohoto důvodu nutném použití §u 150., odst. 1. ex. ř., při čemž dle § 216. č. 4. ex. ř. jest místo knihovního pořadí rozhodnou doba »dokázaného úkonu, právo zakládajícího«. V tomto případě jest zjištěno, že vydražitel (žalobce) byl před dražbou upozorněn soudcem na uplatňování služebností žalovaných, a že tedy učinil své podání, znaje možnou existenci služebností těch. Musí si tedy v rozsahu, v §u 150., odst. 1. ex. ř. označeném, dáti líbiti služebnost, předpokládajíc důkaz její existence.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z dne 8. června 1915, č. j. ^{Rv VIII 150/15}₁.) —i—

Věděl-li vydražitel již před dražbou o existenci služebností na vydražené nemovitosti a neodporoval-li ani ještě po dražbě dalšímu výkonu jejich, uznal takto mlčky (§ 863. obč. zák.) vydržené, leč do knihy pozemkové nezapsané služebnosti, a nemůže později od takto uzavřené smlouvy jednostranně ustoupiti (odporem proti výkonu).

D ů v o d y :

Dle spisů jest nižšími stolicemi nezvratně zjištěno, že žalobce dobře věděl, že žalovaní požívají ode dávna, každým způsobem však po více než 30 let sporné cesty k hospodářským účelům, pří-

padně aby se mohli dostat do kostela a do města, že si zvláště také v době nabytí sporné pozemkové částice byl toho vědom, že nabývá této částice se služebnostmi na ní vázajícími, že konečně též po nabytí nemovitosti v dražbě, ba dokonce po fyzickém rozdělení a převzetí nynější částice sporné do výlučné držby nečinil žalovaným žádných překážek v dalším výkonu příslušných služebností a že žalovaní nerušeně jako dosud užívali práv průchodu a honění dobytka po sporné částici až do jara 1913, kdy žalobce najednou odporoval a překážel výkonu těchto služebností vykopáním příkopu na příslušné cestě a dal z příčiny té dojít ke sporům z rušené držby, v nichž podlehl. Dlužno pak uvážit, že dle ustanovení §u 863. obč. zák. může být vyjádřena vůle stran nejen výslovně, nýbrž i mlčky takovými činy, jež o tom po uvážení všech okolností nezanechávají žádného důvodu k pochybnostem.

Ze shora uvedených a zjištěných okolností pak, že totiž žalobce jednak před dražbou dobře věděl o právní existenci a skutečném výkonu sporných služebností, jednak i po dražbě, tedy též již ve své vlastnosti jako vydražitel, se podrobil dalšímu výkonu sporných služebností žalovanými, ježto, jak prokázáno, po více jak 3 leta proti tomu ničeho nenamítal, nutno všim právem dovozovati, že žalobce tímto svým chováním, jež nepochybně sluší podřaditi pojmu konkludentního jednání ve smyslu shora zmíněného předpisu, uznal mlčky a správnými účinky služebností žalovanými vydržené, avšak nevtělené. Došlo-li však v tomto směru platně (způsobem právě zmíněným) k úmluvě, k dohodě mezi stranami, nesměl již žalobce později jednostranně ustoupiti od úmluvy. Důsledkem toho nemohla již okolnost, že žalobce v roce 1913, tedy teprve po více jak 3 letech od nabytí sporné částice (1909) uznal za vhodné, opřít se výkonu sporných služebností žalovanými, otrásti nějak ještě právy žalovaných, jež sám (žalobce) kdysi uznal. Při tomto právním názoru, a sice vzhledem ku zjištění, že žalobce již jako vydražitel uznal právně účinně vydržená práva žalovaných, jest již se zřetelem na zvláštní poměry tohoto případu zjevně bezpodstatným, odvolává-li se žalobce na odůvodněnou žalobní prosbu na ustanovení §u 170., č. 5. ex. ř., a bylo by zbytečným, uváděti blíže na přetřes otázku, pro rozhodnutí nynějšího právního případu bezvýznamnou, jak dlužno vykládati posledně zmíněná ustanovení pokud se týče nevtělených a před počtím dražby soudu neohlášených služebností.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 9. září 1915, č. j. $\frac{\text{Rv V 2013/14}}{2}$.)

—i—